

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben hához hordva és vidékre postai megküldéssel.

Egész évre 4 ft — kr.
Félévre 2 ft — kr.
Negyedévre 1 ft — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetéseknek 100 szóig 1 írtért körültekint.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

SÁTORALJA

Zemplényvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Steinfeld Jenő.**

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények az előfizetési pénzek, hirdetési közlések s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Sárospatak, Kovács-utca 173. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentetett leveleket nem fogadunk el.

Nyitlér minden sora 20 kr.

A húskrajczárok ügye és a kövezés.

(J. Hartstein) Lázár sárospataki mészáros, több mészáros társa nevében folyamodványt nyújtott be a kereskedelemügyi min. kir. miniszterhez, melyben a reájuk kövezeti vám czímen kivetett, úgy nevezett „húskrajczárok” fizetése alól való felmentésüket kérelmezték.

Ezen folyamodvány a kereskedelemügyi miniszternek f. évi márczius 17-én 16289 sz. a. kelt s a vármegye alispánjához intézett leiratával azzal érkezett le, hogy a mennyiben a volt földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter még 1881. augusztus 2-án 26896 sz. a. kelt intézvényével a szóban forgó húskrajczárok fizetésének kérdését végérvényesen oly módon intézte el, miként Sárospatak városa, a húskrajczárok szedésétől eltiltatott, tehát nyomozat után állapítandó meg ama körülmény, vajjon ezen itt érintett miniszteri intézvénytől eltérőleg Sárospatak városa 1881. év aug. 2-ikától, vagyis a miniszter intézkedésétől számítandó mai napig, tényleg gyakorolta e eme tiltott jogát vagy sem? A kereskedelemügyi miniszternek f. é. márczius 17-én a vármegye alispánjához intézett leírata, hogy a város közönsége képviselőiben az előjárósággal szabályos érüleget közölve lett, nagy aggodalmat idézett elő a községi háztartásban, mivel a csaknem 1500 frtra menő és a tőkésített hús-

krajczárok összege, mely még 1869. jun. 19-ikén kövezési czélokra fordítatni határozatott el, a kövezési alapot, sőt a régen tervezett s már megvalósításhoz közeledő járdának égető kérdését is tetelesen megkárosította volna, ha e nagyfontosságú ügyben az összes e tárgyra vonatkozó iratok alapos tanulmányozása után, a városi jogi és közigazgatási szakbizottság, az idézett miniszteri intézvényben, az illető szakreferens tévedésen alapuló magyarázatát nem helyesbíti, illetőleg a téves magyarázat alapján, a volt földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek, a húskrajczárok szedhetési jogát megerősítő rendelkezéseit épségben tartatni nem kérelmezi.

Ezen miniszteri intézvény, mely a vármegye közig. bizottságához intéztetett s 1881. aug. 2-án kelt — azt mondja, hogy: „a kérdéses fogyasztási adóilleték természetével bíró díjszedés az 1876. évi V. t. cz. avagy az 1871. évi XVIII. t. cz. életbe lépte előtt meg 1869. év június 19-én 28. sz. a. határozatánál, s ezen határozat ellen a jelen panasz emlésűleg a község által folytonosan, megszakítás nélkül a mészárosok után szedetrén a nélkül, hogy akár a mészárosok, akár a községi lakosok többsége az ellen felszólalt volna, minthogy továbbá a jelen esetben az 1876. t. cz. 34. §-a alkalmazásának visszaható erőt tulajdonítani kellő indok fenn nem forog; a szóban álló illetékszedés ellen, a belügyminiszterium nyilatkozata szerint észrevétel nem forog fenn.

„Ezek folytán a múlt évi december 20

és márczius 7-ikén 11457 illetőleg 136242 sz. a. kelt II-od és III-od fokú határozatok azon részét, mely a félkilogramm hús után a fogyasztók részéről fizetendő 1 kr. illeték beszedésére vonatkozik — ezzel hatályon kívül helyezem stb.”

Tehát az itt közölt miniszteri intézkedés Sárospatak városának még 1869. évben szerzett jogát, kellő megokolás mellett megerősíti. Az intézvény második pontja félremagyarázásokra ad ugyan alkalmat, de csak azoknak, kik az ügyet nem ismerik s azt alfától ómegáig át nem tanulmányozták.

Lássuk csak közelebbről a tévedés kiinduló pontjait.

A volt földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszternek azon kijelentése, hogy az idézett II-od és III-od fokú határozatok azon részét, mely a félkilogramm hús után a fogyasztók által fizetendő 1 kr. díj beszedésére szorítottok — „ezzel hatályon kívül helyezem,” — nem a beszedési jog eltiltására, de kizárólag a megyei alispán II-od és a közigazgatási bizottság III-od fokú, a város közönségére egyaránt sérelmes határozataira vonatkozik. Ezen feltevéssünket bizonyítja és erősen támogatja azon körülmény, hogy a s.-a.-ujhelyi járás szolgabírája még 1880-ban 1651 sz. a. I-ső fokon a húskrajczárok kérdésében a város javára előnyösen határozott, határozatát megindokolván azzal: miként a panasz jogalapját képező húskrajczárok míg egyrészt nem az illető mészárosok, hanem a húsfogyasztó község által fizetettek,

TÁRCZA.

A kétszívű ember.

— A »Sátoralja« pályadíjnyertes tárczája.

Jellege: »Hazugságot sohasem írtam.«
Hecvicsky Gy.

Dengely Bélát nagyon elkedvetlenítette, hogy nem jött haza a felesége. Már öt napja múlt, hogy szüleihez elutazott s azóta mindössze pár rövid sorban értesítette, hogy vagy ma a vasútnál, a fél hét órai vonattal fog megérkezni.

Füdtal hazasoknak öt napig nélkülözni egymást, szinte egy örökkévalóságnak tünik fel, kivált neki az ő esodlatos kedélyvilágával.

Halvány, fehér arca igaz, özinte fapálmát fűkróztól vissza, mozdulatlan, kék szemében valami esendes melábiú borongott. Egészen belomerült gondolataiba, annyira, hogy kecsájával sem intézkedett s a kecsisnak kellett kérdészködni: „Nagyságos úr, talán a gyorsvonatot fogjuk megvárni?”

„Nem János! — rezzent fel a kérdésre Dengely — maga menjon haza; kedves, kellemes reggölünk van, majd én haza sétálok.

Az öreg kecsis pár perc alatt a hosszú, kanyargós akáczorok közt jart már, mikor Dengely elmélázva útnak indult.

„Ugyan miért nem jött haza Margit? — rebogte fájóalmasan. — Tehát ismét egy hosszú, végtelen napot kell elbőltönie nélküle, talán többet is, emésztő, kínos nyugtalansággal, mikor ő úgy fél egyedül lenni. Őt nap óta át se lépte a kaput; olvastól elment bölcsészeti dolgokat, festett, hegelült, csak hogy az időt elbőltse, mo' kinemmi nem volt bátorsága, pedig valóságilag rajong a természetért.

Orak hosszúig elcsatló feleségével a suttogó, ezüstlevellő nyírfák alatt, a nélkül, hogy egy szót szóljon; csak meg — megz üfelfeltesen s mikor lelke egészen betelik, esordóltig van a lombostogással, virággallatt, méhe dongással, akkor szépen haza memok.

„Most is ment ment. . . Nagy kőterjedésű ropoztatótlak, szép rangú vesések maradtak el mellette, de ő minderre nem ügyelt, hanem valami különös öntudatlansággal szívta felkőbe a természet különféle bogymosait, melyekre lelke rendkívüli fogékonysággal bírt.

Egyszerre csak, mikor vagy egy félórát haladt, felkapta a fejét, valami ismerős hangok esapódtak füleibe. A Szamos habjai loesogtak, odaverőde a sziklás partokhoz. Végig futott tekintetével a fodros víztükrön, a szőke habokon; szemében szokatlan fény gyűlt ki, felér arczán halvány rózsapír ömlött el s aztán leült a partszélre. Szemmel merőven odaszegozte a futó habokra, nézte a mint a sebes vízfolyás egy-egy kavicsot megragad s szépen, lassan odább-odább görgeti.

Egészen otthonosan érezte magát, a mi nem is

esoda, hiszen a Szamos-part volt neki valaha a legkedvezenebb helye.

Nem is olyan régen volt. . .

Két éve, hogy ide jartak ki mindennap egy aranyhajú szőke lánnyal, futó Szamos partján beszélni szerelméről, szőni a jövőre kaprazatos, finyas álmodkat, hallgatni az egymás szíve dobogását.

Ugy érzi, mintha most is mellette volna. . .

„Puha karjai vállaim nyugosznak, illatos hajából egy-egy szál arczába esapódik és ekkor vilamos araméni valami kimondhatlan gyönyörűség fut végig egész testében; mélyszéges kék szemével belenéz az övébe, olvasnak egymás lelkéből, kezeit egymásba teszik, ajkuk összeforr egy hosszú, edes esókba, melynek azután egész sorozata van. A habok pedig futnak, loesognak, apró, ezüstös halacsok ugrandoznak a vízszínen; a vízbe hajló szomorú fűzök zúgnak, búgnak, susognak. . .

Majd jön a másik, sötét kép, az az ifrozatos, borzasztó jelenet, mikor egyszer tavasszal, jégindúlaskor jöttek ki a zajlást nézni.

Eppen itt álltak ezen a helyen, a hol most ül, a szeményes, barna hullámok örült rohanással kerestek útát az összetorlódtól jégtablak közt, hosszan nyaldosták nyelveikkel a laza partot, mint a lángok a házfedelet; ők pedig elragadtatással nézték a fenséges látványt, mikor hirtelen megmozgott alattuk a talaj, egy pillanat és a esilgő szemre őj borúlt, iszonyú, örökös éj, azt a

másrészt a sárospataki közbirtokosságnak a megváltásból eredt külön jogosultságai is vannak és mert contractus contrahentibus legem ponit, az önként vállalt kötelezettségek teljesítésére a lakosság kötelezhető.

Ezen I. fokú szolgabírói határozat ellen Schwarz Ábrahám, Hartstein Sámuel és Hunwald Ignác mézárosok mint érdektársak annak idején felebbezéssel éltek, a vármegye alispánja 1881. évben 11457 sz. a. kelt II-od foku határozatával felfolyamodók kérelmét méltányosnak találta és az I. foku határozatnak azon részét, mely a községi köveztet rendbeseztetésére indokából a fogyasztó közönség terhére minden tél kgr. hús után 1 kr. szedésére és annak a város pénztárába leendő beszolgáltatására vonatkozó megváltoztatta, vagyis a hűskrajczárok szedését eltiltotta.

Mi sem természetesebb, mint hogy a város képviselő testülete ezen II-od foku határozat ellen, a vármegye közigazgatási bizottsághoz kellő időben felebbezést nyújtott be, a közigazgatási bizottság azonban az ügy megvizsgálása után, a II-od foku határozatot helyes indokainál fogva III-od fokukal megerősítette, illetve azt helyben hagyta.

Ha itt megállapodnánk, teljesen igazat kellene adnunk ezen kényes ügyet újabb bolygató Hartstein Lázárnak, mert hiszen úgy az alispán, mint a közigazgatási bizottság, a városnak a hűskrajczárok szedésére irányuló eme jogát illeti indokaiban illetéktelennek mondotta ki, amde ha jól megbeszéljük az idézett minisiteri leiratot, látni fogjuk, hogy egyáltalában Hartstein Lázárnak igazsága nincs, mert a volt földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter a II. és III-od foku határozatokkal szemben éppen ellenkező álláspontot foglal el és a város közönsége javára hoz döntő határozatot, akkor, midőn apodictice kimondja, hogy a II. és III-od foku határozatok azon részét, mely a tél kgr. hús után a fogyasztók részéről fizetendő 1 kr. illeték beszedésére vonatkozik, ezennel hatályon kívül helyezem. A mennyiben pedig az I. foku határozat a díjak szedési jogát megállapítja, a II. és III-od foku határozatok pedig azt el-

törlék, önként értetődik, hogy a miniszter az I. foku határozatra helyezi álláspontját s a város közönsége javára ítélt, mikor a II. és III-od foku határozatoknak hivatkozott részét hatályon kívül helyezi. Ezekhez nem kell kommentár, mert eléggé világos és kézzelfogható docekkel bizonyítható a mi álláspontunk. Mindenesetre azonban szükséges, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur ily értelemben feliratilag felvilágosíttassék.

A város jogi és közigazgatási szakbizottságának köszönettel adozunk ezen nagy horderejű munkálat sikeres megoldásában tett alapos tanulmányozásáért, azonban azt is szeretnők tudni, hogy 1869. évtől fogva, a hűskrajczárok rendeltetési céljának megfelelőleg lettek-e hasznosítva, mert bizony nem igen látszik, hogy a kövezes a díjak szedése arányában teljesített volna, sőt a kövezesi munkálat ad graecas calendas, pihen habérjain.

VEGYES HIREK.

— Beszámoló a „Sátoralja” pályázatának eredményéről. Talán a t. olvasó közönség kritikát várna inkább a pályázatra érkezett munkákra mint egyszerű beszámolót, a melyben még a munkák tartalmának a közlésétől is tartózkodni fogunk. Olvasónk a várakozásnál mi egészen természetesen és jogosnak tartjuk, mert ha egyszer ítéletet teszünk, okaink is vannak bizonyára, melyek alapján így és nem másképpen ítéltünk. Ezeknek az okoknak előterjesztése volna a kritika. S mi ezt tenni — mint előbb is kifejeztük — nem vagyunk hajlandók. Nem pedig annál az oknál fogva, mert akkor — jöhetnek a tárczaecikkek iránti érdeklődést csökkentenők, holott nekünk éppen ellenkezőleg az a célunk, hogy lapunk közleményei iránt — melyek mind kitűzött komoly célt öhajtanak szolgálni — érdeklődést keltsünk. Ha pedig kritikát írának a neérkezett munkákról, akkor a tartalom mellett

* E czikk tárgyalásán, tanulmány alapján szól a hűskrajczárok történetéről, annak elbírálásáról, hogy jogos-e vagy jogtalan annak szedése. Ennek dacára is azonban lapunk vidéki olvasóira néve talán érdektelen: éppen ezért talán visszafogott is lesz, hogy — specialiter Sáros-patak egyes helyi érdekeit szolgáló — e czikket lapunk első czikké gyanánt adjuk. Mentse ez olvasónkat e czikk utolsó kikerdesének tartalma, mely szerint czikkünk azon kérdést veti fel, hogy vajon a sáros-patak hűskrajczárok eredeti rendelkezésének megfelelően vannak-e kezele a nyúl órái. Mert valójában Sáros-patakunk kül-öle nem mutatja, hogy az előzők szer. tervét az utódok megvalósították terekedények, bár a terv kivételén ugyanazok az előzők által választott eszközök folytonosan használják, a munkas utódok is. E kérdés, mint a sok fontos kérdés közül valót öhajtottuk nyilvánosra hozni, remélve hogy vidéki olvasónk Sáros-patak iránti színtes melegen érdeklődnek. Szerk.

szigornan fel kelene tüntetni a dolgozatok jó és rossz oldalait; s az által akár le is mondhatnánk azon tervünkről, hogy a dolgozatokat — több, kevesebb simítással — hozzuk lapunkban.

Azt hisszük tehát, hogy olvasónk eléggé indokoltnak találják, ha mi a pályázat eredményéről csak a beszámolunk, beszámolónkban legfeljebb általánoságban említtük az okot, melyről fogva egyik vagy másik munkát a többiek közül jutalmazandónak is ítéltünk.

Mint a pályázati hirdetésben is világosan ki volt tüntetve, két pályájdíj volt kitűzve. Egyik iránycikkre, a másik tárczaecikre. Azt reméltük, hogy „dús választék” lesz előttünk a határidő leteltével. Kellően jól eselődünk. Iránycikk 6 db-át, tárcza pedig 9 db-át érkezett be a kitűzött határidőre.

Az iránycikknek címe következő: I. szám „A berek értékesítése”, jellege: „Előre.” II. szám „A pálinka”, jellege: „Az átok nemtoje.” III. szám „Az iparosok önképzése”, jellege: „Teremtésű új hazát és régi föld felett.” IV. szám „A mezőrendőri törvények”, jellege: „Csak okosan!” V. szám „Az ovoida”, jellege: „A kis emberből lesz a nagy ember.” VI. szám „A protekció”, jellege: „Le vele!”

Ezeknek a cikkeknak legnagyobb része helyi érdekeket szolgál, a niből mi azt a következtetést vonjuk le, hogy megis szükség van itt Sáros-patakun egy oly organumra, a mely legalább önkéntes érdeket szolgálja, mert sok gondolkozni és látni szerető embernek szembe oly dolgokat lát meg, a melynek ma már nem volna szabad meg lenni, vagy legalább nem oly alakban, mint a minőben látni vagyunk kénytelenek. Van ám azonban e cikkek között általános társadalmi érdekű is. Megvalljuk, nekünk ilyeneket volt előnkül nyerni a pályázatok által. Ilyen általános érdekű iránycikk a II. számú és a VI. számú. Mind a kettő a társadalomnak egy igen veszedelmes betegségét tárgyalja. Midőn tehát a díj odaítéléséről volt szó, csak a két dolgozat közül lehetett — éppen előre kitűzött előnknek megfelelőleg — választanunk. Mi a II. számunkat ítéltük oda a díjat. Itéletünkben az az indok vezetett, hogy e dolgozat az általánosabb és veszedelmesebb betegséget tárgyalja a társadalomnak — és pedig úgy, hogy gyógyszer is ajánl, — míg a VI. számú csak lamentál, a nélkül, hogy egy vagy más irányban propositionál állna elő. A díjak odaítélése azonban nem azt jelenté, hogy a többi dolgozatok papirkosárba valók volnának, mert mind közzétehető alkalomszerűleg: csak hogy helyi érdekűnek fogva a pályadíjban az általános érdeklődés után jöhetnek számításba. A jutalomra méltóan ítélt dolgozat jellegű levelekét felbontván, a szerzőnek egy levelét találtuk benne, melynek tartalma a következő: „Fek. Szerkesztő Ur! Nem a pénzvágy indított e cikk megírására, hanem ezt benső sugallatból tettem. Beküldhettem volna ugyan e dolgozatot pályázaton kívül is, de szerénysegem azt tanácsolta, hogy így, a jellegű levelek borítéka mellé bujva el, próbáljak szerencsét, ha beválik, úgy is közölni fogják, ha pedig nem válik be, nem valószínű legalább írni viselkedésemről. Eppen ezért én nem tartok igényt a jutalomdíjra, sem pedig arra, hogy nevem a cikk alatt figuráljon — abban

drága aranyhajat pedig beszennyezték, összeköszálták az izmopot, tajtékos hullámok, őt meg — bár ne tette volna — különös védelővelől kimenté egy odatévedt juhász-legény. Rettenes volt az esoda, hogy túlélt.

„Hona! Hona!” — susogja reszkető ajakkal és egészen beleringatja magát a múlt gyászos, szomorú történetébe s egészen idegessé lesz. Nem bír tovább egy helyben állni, jár, kél az apró, sima kavicsok közt, kulajját kezébe fogva simogatja izzó homlokát. Felizgatott, lázas vére mind a szívéhez tölt s néha úgy elszorítja valami a lelkét, hogy majd leroksad. Az areza az vakítóan fehér, talán fehérebb, mint máskor; olyan, mint a lilium: átlatzó, vékony bőrén keresztül szinte meglehetne számlálni a rózsaszínű, vékony ereket, hajszálnyi idegeket, a mint azok kínosan rangának, vonaglanak.

Egyszer azután loereszti karjait, megáll, néz mereven a víz felületére, egy alig tenyérnyi forgó, kavargó örvényre. „Ott... ott... ott...” — rebegi lázasan.

Feleségizott képzeletében megnyílik előtte az örvény, a habok fodra rózsaszínűvé lesz, kiemelkedik lassanként belőlük először egy aranyfejtű fejecske: — meg csak a homlokát látja, már a szemét, operajkait is, — aztán egy fehér, alabástrom nyak, dagadó, vénusi kebel.

„O az ő... mormogja fogai közt — Megszólitja. Lám, felel neki!”

„Oh, milyen a hangja, zeng, mint a hárfá, mint az angyalok édes, lagy dala. Halványon beszél ugyan, de ő azért megérti az Hona szavait. Hívja,

hogy menjen oda, hozzá: kitanja puha karjait, hogy fusson azok közé, fusson a keblére, szívni akaról az üdvszövegét ott lent a víz alatt, a hol ő lakik: Béla lesz a hab- király, ő a királyné, édes felesége, lesz az a másik asszonyt úgyis csak addig szereti, míg mellette van, míg selymes kezeivel simogatja, mesél neki, mint a gyermeknek, hogy megtanítsa feledni, hogy elrabolja ő tőle, Ilonától a szívét egészen. Már majdnem sikerült is, de most már nem érzeti el a többet magától. Csak siessen hozzá, mert már igen régen várja, két év óta senkit meg nem eszokolt, neki tartogatta: „... őh, milyen édes lesz a csók, az ölelés...” Az örvény csak forog... forog... Dengely Béla fiúkeszve szét tekint, hogy nem látja-e valakit, hogy nincs-e, a ki visszatartása szerelmétől, szerelmestől Egy pillanatra haboz, még nincs egészen exaltálva, de aztán látja rajta, hogy már határozott, lábai remegnek, ajkai mozognak, süttög valamit, talán azt, hogy megyek... megyek, mert már a következő perzsenben lenyújtja a partról az egyik lábát, mikor hirtelen egy halaszmadár repül el előtte alig pár méternyre erős szárnyasatógással...

Felebredt, visszanyerte öntudatát s megrémülve gondolatától, futásnak eredt, rohant sebesen, mint a szem, hogy vissza ne essék előbbi lelkiállapotába. Csakhamar kifuradt s hogy lélekzetet vegyen egy pillanatra, megállott, vissza-vissza tekintgetett a Szamosra, mint a szenvedélyes kártyás, ki visszanyerve vesztésétől, feláll az asztaltól, de hazamenet mindig azon tűnődik, hogy ne menjen-e vissza, hátha nyerne, de mégis győzött, ismét tovább sietett.

Egy negyedóra múlva már hosszú szürke et mert tartani. Jól kipünyve magát, lekanyarodott a kastélyhoz vezető széles mezei útra. Gondolataiba elmerülve habadt a poros gyalogjárón, mikor egyszer a szemét hátulról befogta valaki.

A feleség volt. Azalatt, míg Dengely a Szamosnál jart, haza érkezett s tüstént a Béla keresésére indult.

Dengely nem tudott hova lenni örömeiben, mikor Margitot meglátta, felkapta a karjába, szenvedélyesen magához szorította és fuldokolva, szakadozottan rebegte: „Édes Margitkám őh de jó, hogy megjöttél, ne hagyj itt máskor angyalom, ne menj el soha többet.”

Margit nézett rá egy darabig, aztán panaszosan, szemrehányva mondta:

„Ugy-e Béla már megint a Szamosnál voltál?! Dengely csak néz, hallgat merően, az ajka meg csaklik gyorsan, sebesen.”

Este édes csókok, forró ölelések között ígértette meg vele Margit, hogy többet nem engedni magát elragadtatni, nem megy a Szamosra. És ő megígérte.

Szegény Dengely Béla nem váltotta be a szavát. Az örvény forog... forog sebesen... az aranyhajt ott lebeg a vízszínen. Egy csók, egy ölelés, aztán esend lesz, csak a szomorúfékek hajlókak le mélyebben a futó habokba.

Ugy mondják, hogy Dengelyné nem volt odabáza.

Janka Károly.

eseten, ha ön volnék a győztes. Ha mégis valami alárának vagy jegynek kell lenni a cikk alatt, nehogy a szerkesztőségnek tulajdonítassék, kérem az „Ipnótus” szót aláírni. Maradtam stb.

E levélkére itt választolunk — röviden csak annyit, hogy köszönjük a benthagyott pályadíjat. Adandó alkalommal újra kitűzzük. Továbbá arra is kérjük, hogy derék munkatársunkat, szerencsétlenül bennünket mentől gyakrabban hasonló derék dolgozatokkal.

Úgyancsak itt látjuk helyén valónak azon tiszteletfeljokes kérsünknek is kifejezést adni, hogy az irányítók szerzői kegyeskedjenek a szerkesztőség lehetoleg rövid idő alatt értesít ni, illetoleg felhatalmazni, hogy jellegű leveleket felbonthassuk vagy esetleg a neveiket közöljék velünk.

Tárccáikknek szánt dolgozat — mint jelezte is már — 9 érkezett a kitűzött határidőre. Az I. számú „A kis kereszt.” jellegű: „Ahol legnagyobb a szükség, ott legközelebb a segítség.” A II. sz. „Vasuton.” jellegű: „Nem az erősekké a győzelem, nem a gyorsaké a futás.” A III. számú „A boldogtalan férj.” jellegű: „Jer olemba anyalom!” A IV. számú „A sárka kapu.” jellegű: „Éz az én boldogtalanságom oka.” Az V. számú „Háboru és béke.” jellegű: „Győzőz az igazság.” A VI. számú „A két szavú ember.” jellegű: „Hazugságot sohasem irtam.” (Riviczky Gy.) A VII. számú „A tavi rózsá.” jellegű: „Nézzek, nézzek...” A VIII. számú „Az én atyafiságom.” jellegű: „O.” A IX. számú „Serafine Zarinovski.” jellegű: „Vágyunk nem mindig teljesül.”

Száma névze talán meg lehetnének elégedve az eredményeivel, bár sokan nem mondhatók. Mintha a tavasz szárazsága hatással volna a kiltől lelkekre is. Nem akar fakadni. Ha meg a valódi sikert tekintjük, valódsággal silánynak mondható az eredmény. Három dolgozat van, a melyik komolyan versenyre kelhet a díjért. Az I. számú, a VI. számú és a IX. számú. Es e három közül igazán nehez volt a választás, hogy melyiknek ítöljük oda a pályadíjat. Az első számú egyszerű, de megkapó kis történet. Az a hibája azonban a mi szemünkben sokat rontott értékű, hogy nagyon meglátászik rajta a sablonosság. Sokféle alakban földolgozott tárgya van. A VI. számú kissé homályos de a benne levő eredetiség, a választások, sőt szép irály felibe emeli e dolgozatot az előbbinek sőt a IX. számúknak is melynek föhívója, hogy a főszereplő személyek közül egynek a jellemzése egészen hírfő. A többi hat ezek mellett szóba sem jöhet s közlésre egyáltalán nem érdemes. A II. számú az írónak talán első kísérlete. Azért gondoljuk ezt, mert a humor kiérzik belőle: olyan ez a humorizálnak szánt dolgozat, mint a Bodrog vize olvadás után: várni kell utána, hogy megtisztuljon s csak azután élvezhető. A III. és IV. számú még stílusgyakorlatnak sem válik be. Az V. számú erös reminiscenctióról tanuskodik és sok benne az izéletlen. A VII. számú — bizonyára egy rajongó — ifjú szerelmesnek tartalom nélküli szerelmi ömlelése. A VIII. számú pedig a III. és IV. számúakkal egyenértékű.

A pályadíj felát a VI. számunkat ítéltetett oda a bíráló bizottság által. Szerzője — felbontott jellegű levele közönségre szorít — Jan k a Károly. Az I. és a IX. számúak, mint szintén sikerült dolgozatok, közlendők közé kerültek. Kérjük ezeken szerzőit is, kegyeskedjenek tudatni a szerkesztőséggel: felbonthatjuk-e a jellegű leveleket? Vagy álnévüket tudassák velünk.

A szerkesztőség.

— **Gyászír.** Kopré Ferenc tiszalúci ref. lelkes, az alsózempléni év. ref. egyházmegye esperese, a sárospataki főiskola igazgató-tanácsának s papi vizsgai bizottságának tagja stb. életének 75-ik évében folyó hó 2-án meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 5-én volt.

— **Eljegyzés.** Ragány Ferenc pthügyi körjegyző mult hó 28-án váltott jegyet Horváth Gyula nagyfalusi földbirtokos hájos és kedves leányával Ilonával. Gratulálunk!

— **A Zemplénvármegyei Orvos-gyógyászerész Egyesület** folyó évi május hó 27-én d. u. 4 órákor, S. a. Ujhelyben, a varmegyeház nagy termében „Társadalmi összejövetelt” tart. Az összejövetel tárgya dr. Schön Vilmos Zemplénvármegyei tiszteletbeli és kórházi főorvosnak 50 éves orvos-tudósága alkalmából történő üdvözölgetése. A jubileus tiszteletére este 8 órákor társas vacsora lesz.

— **Zemplénvármegyei törvényhatósági bizottsága** f. hó 17-én d. e. 10 órákor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: 1. A nyilvános betegápolási alapra az állandó választmány javaslata értelmében 1895. évre 3°.

2. A Ludovika akadémia díjaztatkozta fauloyamára az 1895—96. évfolyamára a gróf Buttler János alapítványi helyre egy ifjúnak első és egy ifjúnak második helyen leendő megválasztása, illetoleg ajánlása. 3. Alispáni jelentés. 4. A varmegye 1894. évi zárszámadása. 5. A balügyminiszter intézvénye a szervezési pótzabály-rendelet tárgyában. 6. A földmivelségi m. kir. miniszter intézvénye a mezőgazdasági bizottság szervezése tárgyában. 7. Belügyminiszter intézvénye az 1895. évi költésegelirányzat tárgyában. 8. Somogyvármegye átirata a mezőgazdaság érdekében tett feltérjesztése tárgyában. 9. Pókus Gyula indítványja a millennium ünnepélyére, a törvényhatóságok által szervezendő nemzeti bandérium tárgyában. 10. A közigazgatás reformálása tárgyában betérjesztett küldöttségi jelentés. 11. Az árvártárlag kezelt pénzeknek, mely pénzintézetekben leendő elhelyezése iránt beadott küldöttségi jelentés. 12. S. a. Ujhely városának villamos világitással leendő ellátása iránt kötött szerződés jóvágyása. 13. A tiszti főügyész jelentése Mád nagyközéssé szervezési szabályrendelet tárgyában. 14. A tiszti főügyész jelentése Vámos-Ujfalu kis-közésség leendő átalakulása tárgyában. 15. A közgyűlés beérkezendő közgyűlési tárgyak. 16. Közésség zárszámadásai és költésegelirányzatai tárgyában.

— **Jubileum.** Zemplénvármegye közönsége — mint tudósított írja — Matolay Etele 20 éves alispáni működésének évfordulóján, f. évi június 2-án jubiláris ünnepséget rendez. A jubiláris ünnepség iránt meggyesertő nagy az érdeklődés, mert Matolay Etele 20 év óta tartó alispániságának ideje alatt az egész megye osztatlan szeretetöt megszerzte. Munkaszerepét szolgáljon példányképül. Ad multos annos!

— **Égő város.** S. a. Ujhelyről telegrafálja levelezők: Gátszécs városában, a megyei alispánhoz érkezett sürgös jelentés szerint, e hó 7-én tűz támadt, a mely csakhamar óriási mértéket öltött. Az óriási szélviharban a tűz rohamosan terjedt s rövid idő alatt a város számos helyén felcsapott az emésztő láng. Mintegy 67 ház és melléképület, mindhárom templom a tűz martaléka lett. Munkaerő és vízhiány miatt az oltásra alig lehet gondolni.

— **Lefoglalt ügy.** Széless Adorján lapját, az „Olvasd”-ot, mely a mult hónap jelent meg Széless megbízottjának szerkesztésében, a rendőrség lefoglalta, a benne megjelent sértő cikkei miatt. Az „Olvasd” és legutóbbi számban különösen figyelme méltó cikke volt a „Pasztiljon a Hentzi szobor!” című, melyet dr. Takács Zoltán írt.

— **Botovecz patak szabályozása.** A s. a. ujhelyi m. kir. folyamérnöki hivatalnak szakértői előterjesztése alapján, az alispán a felső-bodrogi vizszabályozó társulat abbéli kérelmének, hogy a Botovecz patak szabályozására készült esatorna és iszapfogók fenntartása 1899. évi augusztus hó 15-től Rákóczi közég elöljáróságának adassék át oly módon, hogy a fenntartás körüli műszaki felügyeletet a felső-bodrogi vizszabályozó társulat gyakorolja, helyt adott. Kimondta azonban határozatában azt is, hogy ha az érdekelttség a fenntartás körüli kötelezettségének eleget nem tenne, úgy a felső-bodrogi vizszabályozó társulat kérelmére a fenntartási költégek a hatóság által esetről-esetre megölgnak állapítatni és közigazgatási úton behajtatni. A szabályozási költégek — mint lapunkat értesítik — 871 frt 32 krajczárt tesznek, mely összegből Szirmay Pálra 466 frt 74 kr., Fleisner Sámuelné és Lukovits Géznára 303 frt 39 kr., a rákóczi gazdákra 79 frt 23 kr., Deresényi Kálmánra 78 kr., Tomcsányi Árpádra 3 frt 96 kr., Kacsányi Ágostonnára 3 frt 68 kr., Kolonay Jánosnára 5 frt 59 kr. és özv. Ócskay Klárára 7 frt 96 kr. esik. A határozat felsőbb jóváhagyás reggett a földmivelségi m. kir. miniszterhez feltérjesztetett.

— **Harcsa Géza** s. a. ujhelyi kalapos mester, a husvéti jó vásár után, bevásárlás céljából Budapestre utazott, vitén magával 2500 forint. Miután a vásárlás 3 hete tart, általános a kózhiedelem, hogy a magához vett pénzzel Amerikába vitorlázott s emlékül hagyta maga után ifjú nejét s több váltó-gírás jó barátot, hogy tiszessen érte.

— **Színélet Sárospatakon.** Simandy Zsigmond, a sárospataki publikum előtt jól ismert színigazgató, operette, dráma, népszimű s a szini jelenésben előzetesen hirdetett, mintegy 30 tagból álló társulattal e hó 11-én érkezik körünkbe és a „Nagy vendéglő” udvarán levő nyári szinkörben megkezdő előadásait. Midőn Simándyt megérkezése alkalmából szívesen üdvözöljük, a műpártoló közönség s a saját, jól foglalt érdekében kérjük, hogy a közönség miügnyeinak kielégítéséül az előadandó szindarabjait válogassa meg, azon felül pedig, hogy

különösen az énekdarabokban nem kedvelt, de általa szerepeltetett személyeit tegye skárta s ne igyekezék a publikum nagyobb részét operette énekesnőivel jövrő is elidegeníteni. Szinre kerülnek: Szokimondó asszonyok, Bernardó Moutilla, Charlie néjje (Charlies tante) Papa felesége, Telen, Két champignion, Ember tragédiája Kremonai hegedű, Lili, Kis alamuszi, Nebántsvirág, Bányamester, Buborékok, Madarasz, Uj honpolgár (Goldstein Sami) stb. stb. üjdonságok, népsziművek és operettek. Ezen előadásokból 12 előadásra bérlet nyitnak és pedig közönség 8 frt, zárszék 6 frt. Szervező bérletek szintén ily árban kaphatók. Deák szelvény 12 előadásra tetszés szerinti felhasználással 2 frt 50 kr.

— **Vizbe ugrott.** Timár községi illetoleg *Bányászka Erzsébet*, ki Lohóczi Károly sárospataki bodnár-segéddeél huzamosabb ideig vadházasságban élt, f. hó 2-án reggel 7 óra tájban a Bodrog fölöttbe ugrott és odaveszett, hulláját, keresés dacára, még ma sem sikerült megtalálni. A 38 évet élt asszonyt, iszakosságra kergette a halála.

— **Ügyvédi visszahelyezés.** Emelítettük lapunk 16. számában hogy Kántor Mihály köz- és váltóügyvéd az ügyvédség gyakorlatától felügyesztetett. Most, a mikor ezen felügyesztés hatályon kívül helyezettett, készségesen adunk helyet a kassai ügyvédi kamara határozatának: „289/95 ü. k. sz. Ugyész indítvány Kántor Mihály sárospataki lakos ügyvéd felügyesztési ügyében. Határozat. A Kántor Mihály sárospataki lakos ügyvéd ellen 69/95 sz. a. elrendelt felügyesztés az ügyvédség gyakorlatától hatályon kívül helyezettett s nevezett ügyvéd az ügyvédség gyakorlatába visszahelyezettett. Ezen határozat Kántor Mihály ügyvédnek a s. a. ujhelyi kir. trvszék mint büntető bíróságnak, a kamara ügyészenek és a kassai kir. ügyészenek kézbesítettett, jogerös emelkedés után pedig az ügyvédi lajstromban feljegyzettett, törvényserien közzétettett és a m. kir. igazságügyminiszternek feljelentettett rendeltett. I n d o k o k. Az 1895. évi 69. sz. határozattal Kántor Mihály ügyvéd ellen az ügyvédség gyakorlatától való felügyesztés a s. a. ujhelyi kir. trvszék mint büntető bíróság által 6089/94 sz. a. hozott jogerös vádhatározat alapján lett elrendelve. Miután ez a vádhatározat nevezett ügyvédnek a s. a. ujhelyi kir. trvszék által ide áttett 2345/95 sz. a. hozott ítéletével történt felmentés folytán megszűnt, s így a felügyesztés oka fennállónak nem tekinthető, az 1887. 28. t.-cz. 4. § értelmében a jelen határozat rendelkező része törvényserien indokoltnak mutatkozik. Kelt Kassán az ügyvédi kamara fejelelmi bíróságának 1895. évi ápril 30 án tartott üléseből. Aranyossy Károly, elnök. Kronander Lajos, titkár.”

— **Véres veredékes Sárospatakon.** F. hó 5-én a város kiött nehány duhajkodni szerető legényéből, „a fehér kutyaöz” (ezelött „kutya-kaparó”) címzett, úgynevezett vendéglői helyiségben, S e virtus oly erősen nyilvánult, hogy a pirosló vér is hirdette működését — A lejártszódtott tragikomédia személyei: *Marci József, Jónás László* sárospataki kömüves-legények és *Schäffer Bertalan* tolvaisai illetolegú mézszáros-legény — voltak. — A tragikomédia tartalma a következő. — A szintzen két külön asztalnál virágos jökedvben ül három magyar. Az egyiknél a fentebb emelített kömüves-legények, a másiknál a mézszáros-legény. Megjelenik egy komédiás gyermek is (causa belli): mutatványokat csinál. — Jónás László lelkesedik a gyermek örvös művészetéért s azt nagyra becsül: s lelkesedésöt elragadtatva felkiált: „ki legény, ezt tegye meg! Fizeték annak 10 liter bort.” (E tillovaras világban igazán nagy áldozat). De ám Schäffer B sem azért mézszáros, hogy ő — az erő-mutatványok iránt érzelkek ne viseltessek. () is kifejezést adott ennek, mondván: „Ezt tegyék meg a patakiak!” — Minek képzeli Schäffer a pataki legényeket? — gondolhatta magában Jónás. — Azt hiszi talán, hogy azokban sem erös butorság nem lakik? Ezt a kicsinylést túrni nem lehet! Ki a küzdterre! Meg kell védeni a pataki legények becsületét! — Hogy így okoskodhatott Jónás László kömüves, arra véghérvitt cselekedete enged követtettett. — Széket ragad és — Schäfferhez üt — De ám a mézszáros nem kaposztale s ily szenyfoltot túrni magán nem enged. Egy „mészáros pot” letörli e szenyfoltot. A kéz ütöre emelve ... és csattan a kömüvesarc. E csattanás így hangzott, mint a harezri riadó. A tragikomédia személyei fegyvert — uram bocsá — széket, üvoget, botot fognak mind s a harez (?) dehogy — a dulakodás megindul... A harezből ketten (Schäffer és Marci) véres fejjele kerülnek ki. S hogy a hatás annál impozánsabb

